

Information om Välfärdsutredningen

Den senaste tiden har den s.k. Reepalu-utredningen debatterats livligt i media. Utredningen har haft regeringens uppdrag att ta fram ett förslag på hur reglerna för företag inom skola, vård och omsorg skulle kunna styras upp för att begränsa möjligheterna att göra vinster.

Nu har utredningen lämnat ett förslag (som går att läsa i sin helhet [här](#)). Vi har tittat på vad förslaget skulle innebära för Fridaskolorna och har nedan försökt att sammanfatta det viktigaste.

Tidigare har debatten handlat mycket om hur stora vinster som de s.k. välfärdsföretagen har delat ut till sina ägare. Den debatten har inte rört Fridaskolorna, eftersom Fridaskolorna aldrig tillämpat vinstutdelning utan haft som idé att allt eventuellt överskott ska stanna kvar i verksamheten. Att spara vinster innebär en möjlighet för företaget att samla medel inför såväl renoveringar av klassrum eller skolrestauranger som att starta nya skolor. Vinst är också en förutsättning för att kunna bygga upp en buffert som stärker förmågan att hantera oförutsedda händelser. Denna möjlighet har inneburit att Fridaskolorna, sedan starten 1993, stadigt kunnat växa av egen kraft och kunnat starta nya skolor utan att behöva låna pengar till investeringarna.

Nu föreslår utredningen att ett s.k. vinsttak ska införas. Vinsttaket reglerar inte hur mycket ägarna får plocka ut ur företaget, utan vinsttaket reglerar hur mycket vinst eller överskott som företaget över huvud taget får lov att göra. Förslaget skulle innebära att vinsten varje år högst får utgöra ca 7 % på operativt kapital. Vinstbegreppet brukar vanligtvis beräknas på företagets omsättning men här väljer utredaren att beräkna vinsten i relation till begreppet operativt kapital som i princip innebär företagets tillgångar minus skulder.

Fridaskolorna äger inte sina verksamhetslokaler. Den största tillgången företaget har är det starka varumärket, personalens kompetens, väl inarbetade processer och alla kunder. Detta är tillgångar som varken kan eller får fångas upp i någon bokföring och som därför inte heller ingår när tillåten vinst räknas fram. Det tillåtna vinsttaket för Fridaskolorna skulle bli 0 kronor eller till och med ett minusvärde. Fridaskolorna skulle alltså vissa år tvingas att gå med förlust! Detta gäller inte bara Fridaskolorna utan ungefär en fjärdedel av alla företag inom välfärdssektorn.

Det finns i skrivande stund ingen majoritet i Riksdagen för förslaget men om det skulle gå igenom kommer Fridaskolorna inte längre kunna göra vinst för att bygga upp en buffert eller förbereda en ny skoletablering. Det grundläggande incitamentet för företagande är helt satt ur spel.

Utredningen själv har inte presenterat någon konsekvensanalys hur förslaget kommer att påverka företagen, men vi på Fridaskolorna är givetvis oroade. Vi hoppas dock och tror att en sund debatt, baserad på fakta och kloka analyser kommer att visa på det orimliga i förslaget och att våra politiker kommer att ta ansvar för den mångfald och den valfrihet inom svensk skola som på bästa sätt gynnar framtidens elever.

(Till personalen:) Har du frågor kring förslaget och dess konsekvenser för Fridaskolan är du givetvis välkommen att höra av dig till någon i koncernledningen.